

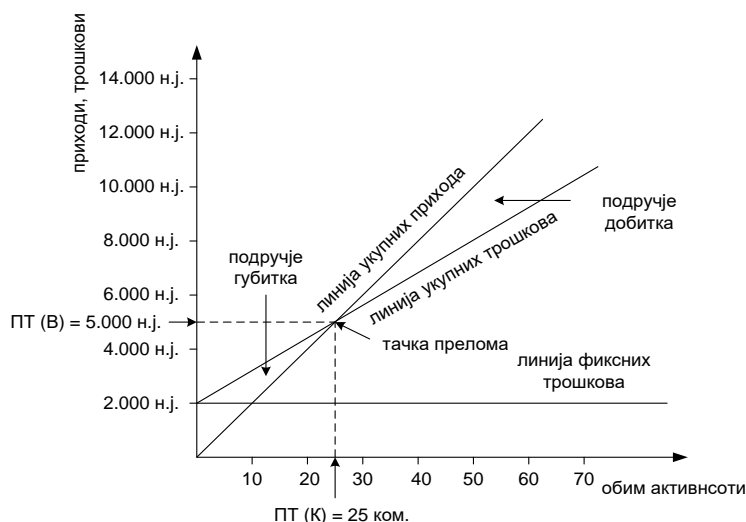
КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2022. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 6:
ПРИМЈЕНА УПРАВЉАЧКОГ РАЧУНОВОДСТВА

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Распоређивање индиректних трошкова врши се само у сврху мјерења резултата и вредновања залиха за потребе екстерног извјештавања. Да ли се слажете?
- a) слажем се,
 - b) не слажем се, јер сврха распооређивања може бити и доношење економских одлука,
 - c) не слажем се, јер сврха распооређивања може бити и мотивисање запослених и менаџера,
 - d) не слажем се, јер сврха распооређивања може бити и дефинисање набавних цијена потребних инпута.
2. У случају постојања података наведених на сљедећем графичком приказу:

за обим активности од 60 комада готових производа, маржа сигурности вриједносно изражена износи:

- a) 35 комада,
 - b) 12.000 н.ј.
 - c) 7.000 н.ј.
 - d) 5.000 н.ј.
3. За формулисање флексибилног буџета потреби су подаци о:
- a) стварној продајној цијени по јединици аутпута,
 - b) планираним варијабилним трошковима по јединици аутпута,
 - c) стварној количини аутпута,
 - d) планираним фиксним трошковима.

- 4. Износ одступања у ефикасности коришћења базе за алокацију за варијабилне индиректне трошкове:**
- a) добије се тако што се утврди разлика између: производа планске стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова и стварног утрошка базе за алокацију и производа планске стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова и планског утрошка базе за алокацију дозвољеног за стварни аутпут,
 - b) добије се тако што се утврди разлика између: производа стварне стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова и стварног утрошка базе за алокацију и производа планске стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова и планског утрошка базе за алокацију дозвољеног за стварни аутпут,
 - c) не постоји,
 - d) добије се тако што се утврди разлика између: производа стварне стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова и стварног утрошка базе за алокацију и (производа планске стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова и стварног утрошка базе за алокацију).
- 5. У случају да предузеће користи обрачун вриједности залиха по варијабилним трошковима (непотпуни трошкови), да је обим активности два узастопна обрачунска периода 174.000 комада и 180.000 комада, те да су јединични варијабилни трошкови (збир производних и непроизводних варијабилних трошкова 120 н.ј./ком.), те да је производна цијена 300 н.ј./ком., уз идентичне јединичне фиксне трошкове у оба периода од 80 н.ј./ком., контрибуциони резултати та два обрачунска периода би се разликовали за:**
- a) 600.000 н.ј.
 - b) 1.680.000 н.ј.
 - c) 1.800.000 н.ј.
 - d) 1.080.000 н.ј.
- 6. Варијабилни обрачун трошкова залиха (обрачун по непотпуним трошковима) разликује се од апсорпционог обрачуна (обрачун по пуним трошковима) у дијелу:**
- a) трошкова материјала,
 - b) трошкова директног рада,
 - c) индиректних фиксних трошкова,
 - d) трошкова амортизације, обрачунате по временском принципу.
- 7. Под ненадокнадивим трошковима треба подразумијевати:**
- a) трошкове који нису дио билансне вриједности,
 - b) ирелевантне трошкове за потребе пословног одлучивања,
 - c) трошкове који се било којом одлуком могу избјећи,
 - d) сви понуђени одговори су тачни.
- 8. У дугорочном одлучивању о цијенама:**
- a) релевантни су планирани фиксни трошкови,
 - b) планирани фиксни трошкови нису релевантни,
 - c) планирани профит,
 - d) планирани профит није релевантан.

9. Предаторске продајне цијене су:

- a) продајне цијене испод просјечних продајних цијена конкурената,
- b) продајне цијене испод комерцијалне цијене коштања учинака предузећа,
- c) продајне цијене које предузеће користи на страним тржиштима,
- d) продајне цијене које се разликују по купцима са којима предузеће сарађује.

10. При анализи одступања од планираних вриједности прихода одступање у количини продаје дијели се на:

- a) одступање у величини тржишта и одступање у тржишном учешћу,
- b) одступање у обиму продаје и одступање од вриједности у флексибилном буџету,
- c) одступање у обиму производње и одступање у потрошњи,
- d) одступање од вриједности у флексибилном буџету и одступање у обиму производње.

11. Одступање флексибилног буџета је разлика између:

- a) обима продаје и стварних резултата
- b) статичког буџета и флексибилног буџета
- c) стварних резултата и флексибилног буџета
- d) обима продаје и флексибилног буџета

12. Главни буџет је приказ:

- a) флексибилног и оперативног буџета
- b) статичког и финансијског буџета
- c) оперативног и финансијског буџета
- d) статичког и флексибилног буџета

13. Прави одговор руководства на одступање ефикасности индиректних варијабилних трошкова није:

- a) анализа ресурса
- b) промјена начина ангажовања те едукације радника
- c) компјутерски програм за распоред послова
- d) повећање комуникације са одјелом маркетинга

14. Анализа укупног одступања је комбинација одступања флексибилног буџета и одступања:

- a) обима потрошње
- b) обима производње
- c) продајне цијене
- d) цијене рада

- 15. Вриједносно изражен износ утрошене имовине, извршених услуга или посљедица настанка обавеза које се односе на примљена добра или услуге је:**
- a) трошак
 - b) утрошак
 - c) издатак
 - d) расход
- 16. Трошкови који постају расходи у билансу успјеха тек уз признавање прихода, када се производи продају су:**
- a) индиректни трошкови
 - b) директни трошкови
 - c) неускладиштиви трошкови
 - d) ускладиштиви трошкови
- 17. Претпоставка CVP анализе је:**
- a) фиксни трошкови се мијењају константно
 - b) у обрачун се не укључује вријеме и вриједност новца
 - c) укупни трошкови садрже само фиксну компоненту
 - d) CVP анализа нема претпоставке
- 18. Менаџери користе CVP анализу када желе:**
- a) израчунати да ли приходи покривају трошкове
 - b) видјети колики су укупни приходи предузећа
 - c) видјети колики су укупни расходи предузећа
 - d) анализирати новчане токове предузећа
- 19. За коју методу обрачуна тачке покрића је карактеристичан следећи израз „ $pc \times Q - vt \times Q - FT = FR$ “:**
- a) метода једначине
 - b) метода контрибуционе марже
 - c) графичка метода
 - d) метода прихода
- 20. Основни циљеви обрачуна трошкова и учинака су:**
- a) обезбјеђење информација за потребе билансирања залиха учинака (недовршене производње и готових производа) у финансијском књиговодству
 - b) обезбјеђење информација за потребе формулисања пословних политика и продајних цијена
 - c) обезбјеђење информација за потребе доношења пословно-финансијских одлука
 - d) све од наведеног

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Предузеће се бави производњом кошуља. Трошак сваке кошуље је збир три врсте варијабилних трошкова (директног материјала, директног рада и производних индиректних трошкова) и једне категорије фиксних трошкова (производних индиректних трошкова).

Производни индиректни трошкови (и варијабилни и фиксни) су алоцирани на сваку кошуљу на бази планираних директних производних сати рада по кошуљи. За текући обрачунски период, буџетом је претпостављено да свака кошуља узрокује потрошњу 2,8 сата рада. Плански број кошуља које треба произвести у току обрачунског периода је 4.000 комада. Почетних ни крајњих залиха кошуља није било.

Плански варијабилни производни индиректни трошкови по сату рада износе 28 н.ј. Стварни варијабилни производни трошкови у текућем обрачунском периоду су износили 330.000 н.ј. за 4.300 завршених кошуља. Стварни директни производни сати рада за анализирани обрачунски период су износили 11.000 сати.

Буџетски фиксни производни индиректни трошкови по сату рада износе 4 н.ј. Буџетски фиксни трошкови у периоду за који се анализа врши износе 44.800 н.ј., док је стварни износ тих трошкова био 49.500 н.ј.

I Износ и карактер одступања у потрошњи за варијабилне индиректне трошкове је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 22.000 н.ј. (H),
- b) 22.000 н.ј. (П),
- c) 7.120 н.ј. (H),
- d) 29.120 н.ј. (П).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

II Износ и карактер одступања у ефикасности коришћења базе за алокацију за варијабилне индиректне трошкове је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) не постоји,
- b) 29.120 н.ј. (П),
- c) 7.120 н.ј. (H),
- d) 14.250 н.ј. (H).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

III Износ и карактер одступања у обиму производње за варијабилне индиректне трошкове:

- a) не постоји,
- b) 29.120 н.ј. (П),
- c) 7.120 н.ј. (H),
- d) 14.250 н.ј. (H).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

IV Износ и карактер одступања од вриједности у флексибилном буџету за варијабилне индиректне трошкове је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) не постоји,
- b) б) 29.120 н.ј. (П),
- c) 7.120 н.ј. (П),
- d) 14.250 н.ј. (Н).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

V Варијабилни индиректни трошкови су у току обрачунског периода (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) недовољно алоцирани за 22.000 н.ј.
- b) превише алоцирани за 29.120 н.ј.
- c) превише алоцирани за 14.250 н.ј.
- d) превише алоцирани за 7.120 н.ј.

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

Доказ за дио задатка I до V:

VI Износ и карактер одступања у потрошњи за фиксне индиректне трошкове је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) не постоји,
- b) 3.360 н.ј. (П),
- c) 4.700 н.ј. (П),
- d) 4.700 н.ј. (Н).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

VII Износ и карактер одступања у ефикасности коришћења базе за алокацију за фиксне индиректне трошкове:

- a) не постоји,
- b) 3.360 н.ј. (П),
- c) 4.700 н.ј. (П),
- d) 4.700 н.ј. (Н).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

VIII Износ и карактер одступања у обиму производње за фиксне индиректне трошкове је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 3.360 н.ј. (Н),
- b) 3.360 н.ј. (Н),
- c) без одступања,
- d) 4.700 н.ј. (Н).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

IX Износ и карактер одступања од вриједности у флексибилном буџету за фиксне индиректне трошкове је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 4.700 н.ј. (Н),
- b) 3.360 н.ј. (П),
- c) 4.700 н.ј. (П),
- d) 1.340 н.ј. (Н).

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

X Фиксни индиректни трошкови су у току обрачунског периода (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) недовољно алоцирани за 1.340 н.ј.
- b) превише алоцирани за 1.340 н.ј.
- c) недовољно алоцирани за 4.700 н.ј.
- d) превише алоцирани за 4.700 н.ј.

(Тачно урађен дио задатка – 3 бода)

Доказ за дио задатка од VI до X:

Задатак број 2

Робна кућа има три одјела ("А", "Б" и "Ц"). Књиговодствени подаци за робну кућу и одјеле су:

ПОДАЦИ	ОДЈЕЛ "А"	ОДЈЕЛ "Б"	ОДЈЕЛ "Ц"	УКУПНО
Продаја	1.000	800	100	1.900
Варијабилни трошкови	800	560	60	1.420
Маржа покрића	200	240	40	480
Фиксни трошкови – релативни	150	100	15	265
Фиксни трошкови – апсолутни	60	100	20	180
Фиксни трошкови – укупни	210	200	35	445
Добит	-10	40	5	35

Напомена: бољи израз за "фиксни трошкови – релативни" је *фиксни трошкови који се могу избјећи* (на примјер, плата пословође је фиксни трошак, али ако се затвори одјел, плата пословође више неће оптерећивати фиксне трошкове), а за израз "фиксни трошкови – апсолутни" је *фиксни трошкови који се не могу избјећи* (на примјер плата стражара ће остати као трошак робне куће без обзира да ли затворимо одјел "А" или не)

Израчунајте:

- Да ли је у интересу робне куће да затвори одјел "А" који стално производи губитке? (15 бодова)
- Ако претпоставимо да је одјел "Б" преузео пословни простор одјела "А" и да је то довело до повећања продаје у одјелу "Б" за 500.000, али и довело до повећања фиксних трошкова – релативни за 70, да ли се исплати затворити одјел "А"? (15 бодова)

РЈЕШЕЊЕ: